

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор НТУ «ХПІ»

Євген Сокол
Євген СОКОЛ
«01» травня 2024 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Туристичний бізнес»**

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю	242 Туризм і рекреація
галузі знань	24 Сфера обслуговування
кваліфікація	Бакалавр з туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ НТУ «ХПІ»

Голова Вченої ради

Леонід ТОВАЖНЯНСЬКИЙ
Леонід ТОВАЖНЯНСЬКИЙ

Протокол № 4

Від «26» квітня 2024 р.

Харків 2024 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми Туристичний бізнес

Рівень вищої освіти

Перший (бакалаврський)

Галузь знань

24 Сфера обслуговування

Спеціальність

242 Туризм і рекреація

Кваліфікація

Бакалавр з туризму

СХВАЛЕНО

Робочою групою ОП із спеціальності
242 « Туризм і рекреація »

Гарант освітньої програми

Александр НОСИРСВ

« 12 » квітня 2024 р.

РЕКОМЕНДОВАНО

Методичною радою НТУ «ХПІ»

Заступник голови методичної ради

Руслан МИГУЩЕНКО

« 12 » квітня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу

Наталія ЯКИМЕНКО-ТЕРЕЩЕНКО

« 12 » квітня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

В.о. директора навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Олександр МАНОЙЛЕНКО

« 13 » квітня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Здобувач вищої освіти

(член робочої групи ОП),

гр. БЕМ-1422

Анастасія ЛИТВИНЕНКО

« 12 » квітня 2024 р.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Продуктивні зауваження та відгуки на проект освітньої програми одержано від:

1. **Людмила БЕЗУГЛА**, завідувачка кафедри туризму та економіки підприємства Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», д.е.н., проф.

2. **Юлія ЗГУРСЬКА**, заступник директора Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради.

3. **Юлія ЮХНОВСЬКА**, завідувачка кафедри менеджменту і туризму КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія, д.е.н., проф.

4. **Валентина ХОЛОДОК**, директор Обласний комунальний заклад «Харківський організаційно-методичний центр туризму», к.н.д.у., доц.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму «Туристичний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка реалізується в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»

Структурно-логічна схема послідовності вивчення освітніх компонент представленої ОП «Туристичний бізнес» відображає урахування розробниками актуальних проблем у галузі туризму та рекреації, менеджменту, економіки та підприємництва. Структурні компоненти освітньої програми укладені логічно, добір освітніх компонентів відповідає визначеній меті. ОП побудована із повним врахуванням вимог Стандарту першого (бакалаврського) рівня спеціальності 242 Туризм.

Унікальністю представленої ОП є орієнтація здобувачів на інноваційні методи ведення туристичного бізнесу, здатність приймати обґрунтовані рішення та започатковувати власні бізнес-проекти в індустрії туризму та гостинності. Освітня програма орієнтована на основні напрями професійної діяльності з туризму та надає можливості працевлаштування та подальшої науково-практичної діяльності в галузі на туристичних підприємствах. Фахові компетентності мають сучасний практичний характер та можуть бути використані у майбутній професійній діяльності випускників.

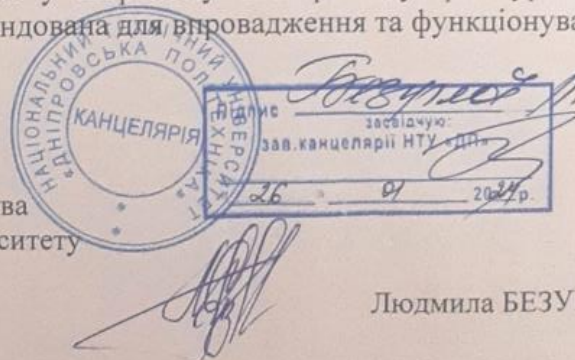
Комплексний підхід до побудови ОП, представлення освітніх компонент, наявність практичної підготовки, атестації у виді кваліфікаційної роботи дозволяє сформувати інтегральні, загальні й фахові компетентності та досягти заявлених програмних результатів навчання, які корелюють із запитамі роботодавців та потребами сьогодення.

Для подальших трансформацій та вдосконалення ОП можливо рекомендувати впровадження дисциплін або тематик наявних курсів, які охоплюють питання формування та реалізації різноманітних стратегій туризму, наприклад, «Стратегічне управління в туризмі» або «Туристичний брендинг територій», які розширять можливості подальшого працевлаштування фахівців в органах державної чи регіональної влади або організаціях та установах, які займаються формуванням та просуванням туристичного продукту.

Розглянута ОП «Туристичний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є актуальною, відповідає Стандарту бакалаврського рівня та вимогам вищої освіти України, дозволяє підготувати фахових компетентних спеціалістів, здатних працювати у широкому спектрі індустрії туризму та гостинності й може бути рекомендована для впровадження та функціонування в освітньому процесі.

Рецензент:

Завідувачка кафедри туризму та економіки підприємства Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», д.е.н., проф.

Людмила БЕЗУГЛА

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму «Туристичний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка реалізується в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»

Якісна підготовка фахівців, здатних працювати у сфері туризму та туристичного бізнесу вимагає від закладів вищої освіти реалізації освітніх програм, які відповідають реальності та перспективам розвитку суб'єктів туристичної діяльності. Такі програми мають забезпечувати знання та навички для фахівців з туризму, які необхідні потенційним роботодавцям.

Представлена на рецензування ОП «Туристичний бізнес» розроблена робочою групою кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу НТУ «ХПІ» із врахуванням позицій фахівців туристичного бізнесу. Зміст освітньої програми дозволяє зазначити, що вона спрямована на комплексне здобуття знань, які дозволяють працювати в індустрії туристичного бізнесу, враховує особливості та тенденції розвитку галузі туризму, забезпечує здобуття студентами практичних навичок. Структурно-логічна схема ОП, послідовність вивчення навчальних дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін забезпечують відповідність програмних результатів навчання сучасним потребам та запитам стейкхолдерів туристичного бізнесу. Фахові компетентності ОП мають практичний характер та можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців туристичного бізнесу.

Навчання за представленою освітньою програмою дозволяє здобувачам освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом можливості обрання цікавих вибіркових навчальних дисциплін, що розширює можливості здобувачів та сприяє змістовній різноманітності освітнього процесу.

В якості пропозиції з вдосконалення освітньої програми доцільним вбачається включення до переліку вибіркових компонент професійної підготовки навчальної дисципліни «Креативні технології в туризмі та гостинності» з метою розширення у здобувачів вищої освіти навичок креативності, формування компетентності приймати нестандартні рішення у сфері туризму для ефективного подолання широкого кола викликів, з якими наразі стикається туристичний бізнес.

Рецензована ОП «Туристичний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка реалізується в НТУ «ХПІ» за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» галузі знань 24 Сфера обслуговування є актуальною, відповідає основним вимогам вищої освіти України та Стандарту зазначеної спеціальності бакалаврського рівня, сприяє формуванню загальних і фахових компетентностей майбутніх фахівців туристичного бізнесу та рекомендується для реалізації в освітньому процесі університету.

Рецензент:

заступник директора
Департаменту міжнародного співробітництва
Харківської міської ради

Юлія ЗГУРСЬКА

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму підготовки здобувачів на першому
(бакалаврському) рівні вищої освіти «Туристичний бізнес» за спеціальністю
242 «Туризм і рекреація»
у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний
інститут»

Загалом туризм є важливою галуззю економіки України. Він є джерелом грошових надходжень, а також активно сприяє створенню нових робочих місць. Туристичний та готельний сектори є одними з найдинамічніших галузей господарства України, які попри всі складнощі та виклики, з якими доводиться стикатись українцям, продовжують розвиватись. На підготовку фахівців для сфери туризму спрямована освітньо-професійна програма «Туристичний бізнес» за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Рецензована освітньо-професійна програма «Туристичний бізнес» забезпечує отримання системних знань в галузі сфери обслуговування, розвиток комунікативних здібностей, лідерських якостей. Зазначена програма регламентує мету, очікувані результати навчання, зміст, умови і технологію реалізації освітнього процесу, ресурсне забезпечення підготовки бакалавра за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація».

Послідовність вивчення обов'язкових компонент є обґрунтованою, спрямована на формування фахових компетентностей та дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів підготовки бакалавра з туризму.

В сучасних умовах збільшення акценту на проблеми сталості в туризмі було б доцільно розширити перелік вибіркових дисциплін програми за рахунок включення дисципліни «Сталий (стійкий) туризм».

Таким чином, рецензована освітньо-професійна програма цілком відповідає сучасним вимогам щодо підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація», є цілісним, структурованим і детально обґрунтованим планом підготовки бакалаврів з туризму, які здатні визначати та розв'язувати складні задачі економічного, організаційно-управлінського, проектного, виробничо-технологічного характеру у сфері туристичного бізнесу.

Рецензент,

д.е.н., професор,
завідувач кафедри менеджменту і
туризму КЗВО «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія»

Юлія ЮХНОВСЬКА

Підпис засвідчено
С. Гіряк

РЕЦЕНЗІЯ

на освітню програму «Туристичний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка реалізується в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»

Туристична галузь України потребує фахівців, здатних до ефективного управління туристичним бізнесом, розроблення та впровадження інноваційних проєктів та обґрунтованих стратегій з туризму у якісно нових умовах функціонування економіки.

Під час навчання за представленою ОП «Туристичний бізнес» студенти мають можливість набути знання про теоретичні основи функціонування туристичного бізнесу; вміння та навички щодо організації діяльності суб'єктів господарювання з урахуванням сучасних вимог та галузевої приналежності; вміння не лише застосовувати наявні методи організації туризму та туристичного бізнесу, але й удосконалювати їх на базі сучасних науково-практичних досягнень.

Важливою складовою ОП є можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, яка забезпечується наявністю вибіркового освітнього компоненту. ОП комплексно охоплює складові туризму, рекреації, економіки, менеджменту, маркетингу, дозволяє закріпити теоретичні знання при проходженні практичної підготовки. Слід підкреслити гармонійність та логічну послідовність освітніх курсів, які у підсумку на виході формують підготовленого фахівця, здатного працювати у реальному секторі економіки та розвивати індустрію туризму та гостинності.

Пропозицією для ОП також може бути урізноманітнення підготовки здобувачів короткотривалими виїзними туристичними дослідженнями в регіонах України (зокрема, Харківщина, Полтавщина, Миргород, Дніпро, Київ, Карпати та інші туристичні атракції України) у мирний повоєнний час, оскільки такі виїзні екскурсії дозволять здобувачам краще ознайомитись з можливостями туристичної галузі держави, розуміти стратегії ведення туристичного бізнесу в регіонах, орієнтуватись у міжрегіональних відмінностях національного туристичного продукту, сприятимуть кращому засвоєнню професійно-орієнтованих дисциплін.

В цілому представлена освітня програма відповідає вимогам Стандарту вищої освіти бакалаврського рівня спеціальності 242 «Туризм і рекреація», враховує вимоги стейкхолдерів, забезпечує підготовку фахівців, здатних до подальшої професійної діяльності, відповідає вимогам законодавчої бази з питань вищої освіти України та рекомендується до реалізації в освітньому процесі НТУ «ХПІ».

Рецензент:

Директор ОКЗ

«Харківський організаційно-методичний центр туризму»,

к.н.д.у., доц.

Валентина ХОЛОДОК

ПЕРЕДМОВА

Відповідає Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 242 «Туризмі рекреація», затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1068.

Розроблено робочою групою ОП Туристичний бізнес Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» у складі:

Гарант освітньої програми

НОСИРЄВ Олександр Олександрович, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу

Члени робочої групи ОП :

1. **ЧАЙКА Тетяна Юріївна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу.
2. **ЯКИМЕНКО-ТЕРЕЩЕНКО Наталія Василівна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу.
3. **ЛИТВИНЕНКО Анастасія Павлівна**, здобувач 2 курсу, бакалавр.
4. **ДИКАНЬ Валерія Володимирівна**, директор туристичної агенції «Fiesta Travel», доктор економічних наук, професор

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО ПРОГРАМИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 242 «ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний технічний університет “Харківський політехнічний інститут” Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу Кафедра туризму і готельно-ресторанного бізнесу
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр з туризму
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Туристичний бізнес»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, NQF – 6 рівень, EQF – 6 рівень, QF-EHEA – перший цикл
Передумови	Повна загальна середня освіта, освітній ступінь «молодший бакалавр», фаховий «молодший бакалавр», ОКР «молодший спеціаліст»
Мова викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	Переглядається щорічно
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/quality/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, які мають загальні і фахові компетентності, володіють сучасним економічним та управлінським мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками для успішного здійснення економічної, організаційно-управлінської, проектної, виробничо-технологічної діяльності у сфері туристичного бізнесу.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм і рекреація <i>Об'єкти вивчення:</i> - туризм як суспільний феномен, складна соціоеколого-економічна система, яка охоплює географічні, соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-

правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням;

- туризм як сфера професійної діяльності, яка передбачає формування, просування, реалізацію та організацію споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності з організації комплексного туристичного обслуговування в індустрії туризму

Цілі навчання: формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері рекреації і туризму.

Теоретичний зміст предметної області. Поняття: туризм, турист, сфера туризму, форми та види туризму, рекреаційно-туристичні ресурси, об'єкти та атракції туризму; туристичний продукт, екскурсія, туристична дестинація, туристична діяльність, туристичний сервіс, індустрія туризму, туристична інфраструктура, ринок туристичних послуг, суб'єкти туристичного бізнесу; концепції: 1) гуманістична, патріотично-виховна, національної ідентичності; 2) глобалізації та глокалізації туризму; 3) геоторіальності туризму, геопросторової організації туристичного процесу; 4) сталого туризму задля розвитку; 5) інформаційно-технологічна; 6) холістичного маркетингу, 7) сервісна; 8) соціально відповідального бізнесу; принципи, які визначають закономірності підготовки фахівців: студентоцентричний, компетентнісно-орієнтований, науковості, систематичності і послідовності навчання, практико-орієнтований, міждисциплінарний.

Предметна область містить знання з географії та історії туризму, туристичного краєзнавства і країнознавства, рекреації, організації туризму та екскурсійної діяльності, організації готельної та ресторанної справи, транспортного обслуговування, інформаційних систем і технологій в туризмі, економіки туризму, туроперейтингу, менеджменту та маркетингу туризму, правового регулювання та безпеки туристичної діяльності

Методи, методики та технології: загально- та спеціальнонаукові методи: географічні, економічні, соціологічні, психологічні, інформаційні, методи туристичного обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні).

Інструменти та обладнання: технічне обладнання та оснащення для обробки інформації, дотримання безпеки в туризмі та туристичної діяльності суб'єктів туристичного ринку, спеціалізовані прикладні ліцензовані програми,

	карти, атласи, спортивне спорядження.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма. Структура програми передбачає підготовку фахівців, які володіють сучасними знаннями, методами та засобами щодо туристичного країнознавства, рекреалогії та курортології, економіки туризму, організації готельного і ресторанного господарства, організації туристичних подорожей та екскурсійної діяльності, організації спеціалізованого туризму, управління якістю послуг у туризмі та управління туристичними дестинаціями, проектами та інноваціями в туристичному бізнесі тощо.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітня програма що фокусується на формування та розвиток професійних компетентностей фахівців для здійснення ефективної діяльності в сфері туристичного бізнесу. <i>Ключові слова:</i> туризм, туристичний бізнес, рекреалогія, туроперейтинг, готельне і ресторанне господарство, туристична дестинація, індустрія туризму, екскурсійна діяльність, управління
Особливості програми	Багатопрофільна підготовка фахівців з широким економічним і управлінським світоглядом у сфері туристичного бізнесу, здатних управляти бізнесом в сучасному бізнес-середовищі, застосовувати інноваційні методи організації діяльності, розробляти та реалізовувати проекти розвитку в туризмі. Програма передбачає проведення аудиторних занять на базі Студентського туристичного інформаційного центру НТУ ХП, Навчальної лабораторії «Готель «Політехнік»; Стартап-центру «SPARK» НТУ «ХП» із залученням до освітнього процесу науковців та практичних працівників сфери туризму і гостинності
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати за такими групами професій (згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010): 2481.2 Туризмознавці 2482.2 Фахівець із гостинності в місцях розміщення (готелі, туристичні комплекси та ін.); Фахівець із ресторанної справи; Фахівець із готельної справи. 3340 Інструктор-методист з туризму 3414 Консультанти з подорожей та організатори подорожей фахівець з туристичного обслуговування; екскурсовод;

	<p>організатор подорожей (екскурсій); фахівець з розвитку сільського туризму; фахівець із конференц-сервісу; фахівець із спеціалізованого обслуговування; фахівець із туристичної безпеки; фахівець із організації дозвілля; організатор туристичної і готельної діяльності 4221 Агенти з туризму 3439 Інші фахівці в галузі управління (інспектор з туризму)</p>
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через практику, навчання на основі досліджень.</p> <p>Методи та технології: загальнонаукові, інформаційно-комунікаційні технології, методи науково-дослідницької діяльності та презентації результатів.</p> <p>Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, практичних занять. Також передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем за окремими освітніми компонентами.</p> <p>Здобувачі вищої освіти залучаються до участі у міжнародних та всеукраїнських конкурсах, науково-практичних конференціях, які присвячені розвитку індустрії туризму</p>
Оцінювання	<p>Поточний та підсумковий контроль знань (опитування, контрольні та індивідуальні завдання, тестування тощо), заліки та екзамени, презентації, захист звітів з виробничої і переддипломної практик, атестаційний екзамен, написання та публічний захист випускної кваліфікаційної роботи. Рейтингова система оцінювання</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

	<p>необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК11 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності</p>	<p>СК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.</p> <p>СК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.</p> <p>СК04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.</p> <p>СК05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.</p> <p>СК06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).</p> <p>СК07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та</p>

	<p>організувати споживання туристичного продукту.</p> <p>СК08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.</p> <p>СК09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.</p> <p>СК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.</p> <p>СК11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.</p> <p>СК12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.</p> <p>СК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.</p> <p>СК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.</p> <p>СК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.</p> <p>СК16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання за спеціальністю</p>	<p>ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.</p> <p>ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p> <p>ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.</p> <p>ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.</p> <p>ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал</p>

території.

ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПР09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Відповідає кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021р., Додаток 15, 16)
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р., № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021, Додаток 17).</p> <p>Навчальні корпуси, комп'ютерні класи, Навчальна лабораторія «Готель «Політехнік», Навчальна лабораторія технології виробництва продукції та організації ресторанного обслуговування, Студентський туристичний інформаційний центр НТУ ХП дозволяють у повному обсязі забезпечити якісне надання освітніх послуг з навчальних дисциплін ОП.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Відповідає технологічним вимогам щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р., № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021, Додаток 18).</p> <p>Віртуальне навчальне середовище НТУ «ХП», програмне забезпечення, наукова бібліотека університету, базова література (підручники, навчальні посібники, монографії, методичні рекомендації, програми практик), періодичні фахові видання, необмежений доступ до мережі Інтернет, авторські розробки професорсько-викладацького складу.</p> <p>Програма забезпечена навчально-методичними виданнями, інформаційною базою та доступом до іноземних та вітчизняних електронних ресурсів відкритого доступу джерел інформації, наукометричних баз даних, ліцензованих реферативних і повнотекстових баз даних.</p>

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» та вищими навчальними закладами України
Міжнародна кредитна мобільність	Академічна мобільність на основі двосторонніх договорів між Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів освіти	Можливе після акредитації освітньо-професійної програми та вивчення курсу української мови

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми (дисципліни, проекти / роботи, практика, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумковог о контролю
1	2	3	4
1. ОBOB'ЯЗKOBІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
1.1 Загальна підготовка			
ЗП 1	Історія та культура України	4,0	Екзамен
ЗП 2	Українська мова (професійного спрямування)	3,0	Екзамен
ЗП 3	Іноземна мова	16,0	1-7 залік 8 екзамен
ЗП 4	Філософія	3,0	Екзамен
ЗП 5	Правознавство	4,0	Залік
ЗП 6	Вища математика	6,0	Екзамен
ЗП 7	Економічна теорія	4,0	Екзамен
ЗП 8	Безпека життєдіяльності та охорона праці	4,0	Залік
ЗП 9	Економічна статистика	4,0	Залік
ЗП 10	Екологія	3,0	Залік
ЗП 11	Фізичне виховання	12,0	1-6 залік
1.2 Спеціальна (фахова) підготовка			
СП 1	Вступ до спеціальності. Ознайомча практика	4,0	Залік
СП 2	Географія туризму і туристичне країнознавство	5,0	Екзамен
СП 3	Історія туризму	5,0	Залік
СП 4	Туристичні ресурси України та світу	6,0	Екзамен
СП 5	Економіка рекреації та туризму	5,0	Екзамен
СП 6	Психологія міжособистісної взаємодії та конфліктологія	3,0	Залік
СП 7	Менеджмент туризму	5,0	Екзамен
СП 8	Маркетинг туризму	4,0	Екзамен
СП 9	Рекреалогія та курортологія	5,0	Екзамен
СП 10	Інформаційні технології в туристичному бізнесі	4,0	Залік
СП 11	Організація готельного і ресторанного господарства	5,0	Екзамен
СП 12	Міжкультурні комунікації в туризмі	4,0	Екзамен
СП 13	Правове регулювання туристичної діяльності	4,0	Екзамен
СП 14	Управління якістю послуг у туризмі	5,0	Екзамен
СП 15	Організація екскурсійної діяльності	5,0	Залік
СП 16	Туроперейтинг	6,0	Екзамен
СП 17	Тренінг "Екскурсійна практика"	3,0	Екзамен
СП 18	Управління ризиками та прийняття рішень в туристичному бізнесі	5,0	Екзамен
СП 19	Управління проектами та інноваціями в туристичному бізнесі	5,0	Екзамен
СП 20	Аналіз діяльності суб'єктів індустрії туризму	3,0	Екзамен
СП 21	Бізнес-планування в туристичному бізнесі та рекреації	4,0	Екзамен
СП 22	Управління туристичними дестинаціями	4,0	Екзамен

	Загальний обсяг обов'язкових компонент	162	
2	Практична підготовка	12,0	
ПП1	Виробнича практика	6,0	Залік
ПП2	Переддипломна практика	6,0	Залік
3	Атестація	6,0	
4. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
4.1	Освітні компоненти вільного вибору професійної підготовки згідно переліку	48,0	
ОКП 1	ОК ВВ ПП 1	4,0	Залік
ОКП 2	ОК ВВ ПП 2	4,0	Залік
ОКП 3	ОК ВВ ПП 3	4,0	Залік
ОКП 4	ОК ВВ ПП 4	4,0	Залік
ОКП 5	ОК ВВ ПП 5	4,0	Залік
ОКП 6	ОК ВВ ПП 6	4,0	Залік
ОКП 7	ОК ВВ ПП 7	4,0	Залік
ОКП 8	ОК ВВ ПП 8	4,0	Залік
ОКП 9	ОК ВВ ПП 9	4,0	Залік
ОКП 10	ОК ВВ ПП 10	4,0	Залік
ОКП 11	ОК ВВ ПП 11	4,0	Залік
ОКП 12	ОК ВВ ПП 12	4,0	Залік
4.2	Освітні компоненти вільного вибору студента із загальноуніверситетського каталогу	12,0	
ОКВ 1	ОК ВВ ЗП 1	4,0	Залік
ОКВ 2	ОК ВВ ЗП 2	4,0	Залік
ОКВ 3	ОК ВВ ЗП 3	4,0	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонент		60,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:		240	

3. РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗА ГРУПАМИ КОМПОНЕНТІВ ТА ЦИКЛАМИ ПІДГОТОВКИ

№ п/п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувачавищої освіти (кредитів ECTS / %)		
		Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми	Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми	Всього за весь термін навчання
1	Загальна підготовка	63/38,9	-	63/38,9
2	Спеціальна (фахова) підготовка	99/61,1	-	99/61,1
3	Практична підготовка	12/5,0		12/5,0
4	Атестація	6/2,5		6/2,5
5	Вибіркові освітні компоненти	-	60 /25,0	60 / 25,0
Всього за весь термін навчання		180/75,0	60 /25,0	240 / 100

ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

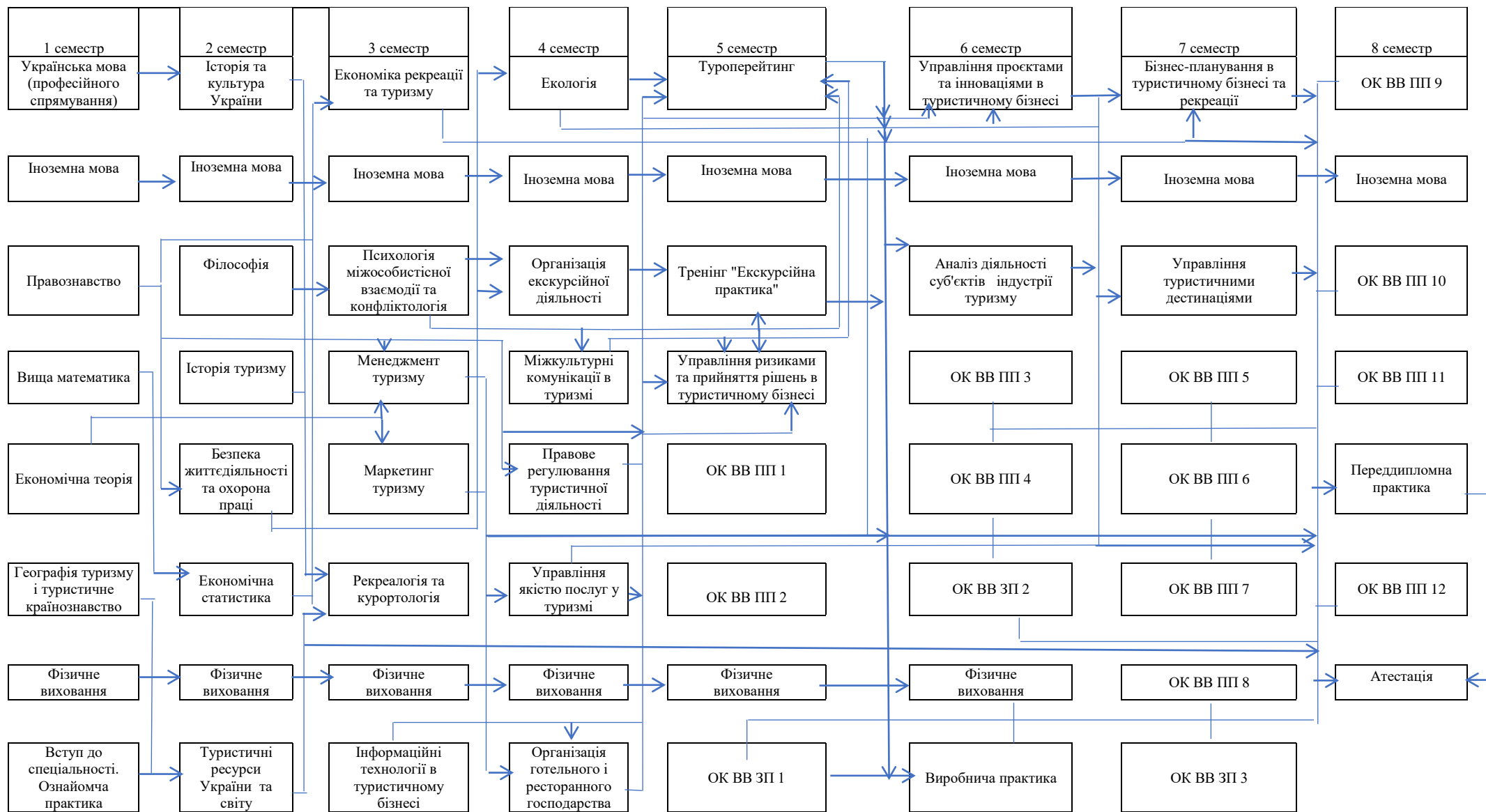
Атестація випускників освітньої програми «Туристичний бізнес» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» здійснюється у формі атестаційного екзамену і публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «бакалавр з туризму».

Виконується перевірка кваліфікаційної роботи на академічний плагіат з використанням програмно-технічних засобів.

Оприлюднення кваліфікаційної роботи в репозитарії НТУ «ХП».

Публічний захист кваліфікаційної роботи проходить на відкритому засіданні атестаційної комісії.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

Матриця відповідності визначених результатів навчання, компетентностей та освітніх компонентів

Результати навчання	Компетентності																												Інтегральна компетентність				
	Загальні														Спеціальні (фахові)																		
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14		СК15	СК16		
ПР01	ЗП5 СП13	ЗП5 ЗП7	ЗП5 ЗП7 СП13 СП14 СП16 СП22	ЗП5	СП22	СП13	СП16 ПП1 ПП2	СП14 ПП1 ПП2				ПП1 ПП2	СП16	СП16 СП22 ПП1 ПП2	СП13 СП14 СП22 ПП1 ПП2	ЗП7 ПП1 ПП2	СП22	СП14 СП22	СП22 ПП1 ПП2	СП16 ПП1 ПП2	СП16 СП22 ПП1 ПП2	СП14 СП16 СП22 ПП1 ПП2		СП16 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	СП14 СП16 ПП1 ПП2	СП13 СП16 СП22 ПП1 ПП2	СП16	СП13 ЗП5		+		
ПР02	СП9	СП1 СП3 СП9	СП4 СП14 СП16 СП22	СП1 СП3	СП4 СП9 СП22		СП16	СП16 ПП1 ПП2	СП5 СП7 СП8 СП11 СП14 ПП1 ПП2				ПП1 ПП2	СП16 СП17	СП7 СП8 СП16 СП22 ПП1 ПП2	ЗП9 СП1 СП3 СП4 СП5 СП7 СП8 СП9 СП11 СП14 ПП1 ПП2	СП11 ПП1 ПП2	СП1 СП9 СП22	СП7 СП14 СП22	СП1 СП4 СП9 СП22 ПП1 ПП2	СП11 СП9 СП16 ПП1 ПП2	СП8 СП16 СП22 ПП1 ПП2	СП1 СП5 СП8 СП11 СП16 СП22 ПП1 ПП2 СП14	СП11	СП8 СП16 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	СП8 СП16 ПП1 ПП2	СП11 СП16 ПП1 ПП2	СП16		СП5	+	
ПР03		ЗП7 СП3 СП1	ЗП7 СП4	СП1 СП3	СП4 СП22			ПП1 ПП2	ПП1 ПП2					СП22 ПП1 ПП2	ЗП9 СП1 СП3 СП4 ПП1 ПП2	ЗП7 ПП1 ПП2	СП1 СП22	СП22	СП1 СП4 СП22														+
ПР04	СП9	СП2 СП1 СП9	СП19	СП1 СП19	СП9 СП22	СП3 СП19								СП22	СП1 СП2 СП9		СП1 СП2 СП9 СП22	СП19 СП22	СП1 СП2 СП9 СП19 СП22	СП9	СП22	СП1 СП19 СП22											+
ПР05	СП9	ЗП7 СП1 СП9 СП2	ЗП7 СП4 СП19	СП1 СП19	СП4 СП9 СП22	СП3 СП19								СП22	СП1 СП2 СП4 СП9	ЗП7	СП1 СП2 СП9 СП22	СП19 СП22	СП1 СП2 СП4 СП9 СП19 СП22	СП9	СП22	СП1 СП19 СП22											+
ПР06	СП17	СП17	СП16		СП22	СП17 СП15	СП16 СП17	СП16 СП15 ПП1 ПП2	СП11 ПП1 ПП2	СП15		СП15 ПП1 ПП2	СП15	СП16 СП22 ПП1 ПП2	СП11 СП15 ПП1 ПП2	СП11 СП17 ПП1 ПП2	СП22 ПП1 ПП2	СП22	СП22 ПП1 ПП2	СП11 СП15 СП16 СП17 ПП1 ПП2	СП15 СП16 СП22 ПП1 ПП2	СП1 СП15 СП16 СП22 ПП1 ПП2	СП11	СП16 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	СП16 ПП1 ПП2	СП11 СП22 ПП1 ПП2	СП16		СП11 СП13 СП5		+	
ПР07			СП10 СП16				СП16	СП16 ПП2	СП8 СП14 ПП2				ПП2	СП16	СП8 СП16 ПП2	СП8 СП14 ПП2	ПП2		СП14	ПП2	СП16 ПП2	СП8 ПП2	СП8 СП16 СП14 ПП2		СП8 СП16 ПП2	ПП2	СП8 СП16 ПП2 СП14	ПП2	СП16		СП11 СП13 СП5		+

Результати навчання	Компетентності																										Інтегральна компетентність				
	Загальні													Спеціальні (фахові)																	
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11	СК12		СК13	СК14	СК15	СК16
ПР08			СП16				СП16	СП16 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2			ПП1 ПП2	СП16	СП16 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2				ПП1 ПП2	СП16 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2		СП16	ПП1 ПП2	СП16 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	СП16		СП11 СП13 СП5	+	
ПР09			СП14 СП16 СП22			СП10 СП15	СП16	СП10 СП15 СП16 ПП1 ПП2	СП7 СП11 СП14 ПП1 ПП2	СП15		СП15 ПП1 ПП2	СП7 СП15 СП16	СП7 СП10 СП11 СП15 СП14 ПП1 ПП2	СП11 ПП1 ПП2		СП7 СП14	ПП1 ПП2	СП11 СП15 СП16	СП15 ПП1 ПП2	СП10 СП11 СП15 СП14 ПП1 ПП2	СП11	СП10 СП16	СП10 ПП1 ПП2	СП14 СП16 ПП1 ПП2	СП11 ПП1 ПП2	СП16			+	
ПР10		СП6	СП16 СП22	СП20		СП10 СП13 СП20 СП21	СП16	СП6 СП10 СП16 ПП1 ПП2	СП5 СП7 СП8 СП11 СП13 СП20 СП21 ПП1 ПП2			СП6 ПП1 ПП2	СП7 СП16 СП21	СП7 СП8 СП16 ПП1 ПП2	СП11 ПП1 ПП2		СП7 СП13 СП20	ПП1 ПП2	СП11 СП16 ПП1 ПП2	СП8 ПП1 ПП2	СП5 СП8 СП10 СП11 СП13 СП21 ПП1 ПП2	СП6 СП11	СП8 СП10 СП16	СП10 СП13 ПП1 ПП2	СП8 СП16 ПП1 ПП2	СП11 ПП1 ПП2	СП16	СП5		+	
ПР11										ЗП2	ЗП3																				+
ПР12		СП6	СП12 СП14 СП16		СП22		СП16	СП6 СП16 ПП1 ПП2	СП14 ПП1 ПП2			СП6 ПП1 ПП2	СП16	СП16 СП22 ПП1 ПП2	СП12 СП14 СП22 ПП1 ПП2	СП12 ПП1 ПП2	СП22	СП14 СП22	СП22	СП16 ПП1 ПП2	СП12 СП22 ПП1 ПП2	СП12 СП14 СП22 ПП1 ПП2	СП6	СП16	СП12 ПП1 ПП2	СП14 СП16 ПП1 ПП2	СП22 ПП1 ПП2	СП12 СП16			+
ПР13					СП22									СП22	СП22		СП22	СП22	СП22		СП22	СП22					СП22		СП11 СП13 СП5		+
ПР14	ЗП1	ЗП1 СП1 СП6	ЗП1 СП12	ЗП1 СП1				СП6				СП6			СП1 СП12	СП12	СП1		СП1		СП12	СП1 СП12	СП6		СП12			СП12			+
ПР15	ЗП4	ЗП4 СП6	ЗП4	ЗП4 СП12				СП6	СП7			СП6	СП7	СП7	СП7			СП7					СП6			СП12		СП12			+
ПР16	ЗП4 ЗП10	ЗП4	ЗП8 ЗП4 ЗП10 СП19 СП22	ЗП4 СП19	ЗП8 ЗП10	СП19			ЗП10 СП8 СП19				СП8	СП8			СП19	СП19		СП8	ЗП10 СП8 СП19	ЗП10	СП8		СП8						+
ПР17		ЗП11							СП4 СП5 СП22				СП4 СП5 СП22	СП4 СП5 СП22																	+

Результати навчання	Компетентності																												Інтегральна компетентність			
	Загальні														Спеціальні (фахові)																	
	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	ЗК08	ЗК09	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	ЗК14	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14		СК15	СК16	
ПР18	ЗП5	ЗП5 СП6	ЗП5	ЗП5				СП6				СП6										СП6							ЗП5		+	
ПР19	ЗП5	ЗП5 СП6	ЗП5	ЗП5 ЗП9		ЗП6 ЗП9 СП13 СП21		ЗП9 ПП1 ПП2	СП21 ПП1 ПП2			СП6 ПП1 ПП2	СП21	ПП1 ПП2	СП21 ПП1 ПП2	ЗП6 ПП1 ПП2			СП13		ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	СП21 ПП1 ПП2	СП6	ЗП9	ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	ПП1 ПП2		ЗП5		+
ПР20			СП19 СП22	ЗП9 СП20	СП22	ЗП9 СП13 СП18 СП19 СП20 СП21		ЗП9 ПП1 ПП2	СП7 СП13 СП19 СП20 СП21 ПП1 ПП2 СП18			ПП1 ПП2	СП7 СП21	СП7 СП22 ПП1 ПП2	СП7 СП13 СП21 СП22 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	СП22	СП7 СП13 СП19 СП20 СП22	СП19 СП22 ПП1 ПП2		СП22 ПП1 ПП2	СП13 СП18 СП19 СП21 СП22 ПП1 ПП2		ЗП9 ПП1 ПП2	СП13 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	СП22 ПП1 ПП2			СП13		+
ПР21	ЗП5 ЗП10 СП17	ЗП5 СП17	ЗП8 ЗП5 ЗП10 СП19 СП22	ЗП5	ЗП8 ЗП10	СП17 СП18 СП19 СП21	СП17	ПП1 ПП2	ЗП10 СП7 СП11 СП19 СП21 ПП1 ПП2 СП18			ПП1 ПП2	СП7 СП21	СП7 ПП1 ПП2	СП7 СП11 СП21 ПП1 ПП2	СП11 СП17 ПП1 ПП2			СП7 СП19	СП19 ПП1 ПП2	СП11 СП17	СП17 ПП1 ПП2	ЗП10 СП11 СП18 СП19 СП21 ПП1 ПП2	ЗП10 СП11	ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	СП11 ПП1 ПП2		ЗП5		+
ПР22	СП17	ЗП СП17	ЗП8 СП22		ЗП8	СП13 СП17 СП18		ПП1 ПП2	СП5 СП13 ПП1 ПП2 СП18			ПП1 ПП2		ПП1 ПП2	СП5 СП13 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2		СП13	ПП1 ПП2	СП17	СП17 ПП1 ПП2	СП18 ПП1 ПП2		ПП1 ПП2	СП13 ПП1 ПП2	ПП1 ПП2	ПП1 ПП2			СП5		+